

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2029397	Reek, Yvonne van den	SOC-MO	Claudio Bruggink
ONDERWERP			
RMC/ Leerplichtverslag schooljaar 2014-2015, Hengelo en Borne			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

Het RMC/Leerplichtverslag schooljaar 2014-2015 vast te stellen.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

Het college heeft het leerplichtverslag over het schooljaar 2014-2015 vastgesteld. Uit het verslag blijkt dat het verzuim ten opzichte van het schooljaar daarvoor is afgenomen. Het percentage verzuim was in het schooljaar 2014-2015 2,0%. Vorig schooljaar was dit 2,2%. De afname wordt toegeschreven aan de strenge verzuimadministratie in combinatie met afspraken tussen Leerlingzaken en de scholen. Ook het aantal nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters is in het schooljaar 2014-2015 licht gedaald ten opzichte van vorig schooljaar.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,**DATUM**

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2029397	Reek, Yvonne van den	SOC-MO	Claudio Bruggink
ONDERWERP			
RMC/ Leerplichtverslag schooljaar 2014-2015, Hengelo en Borne			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Jaarlijks dient de gemeenteraad het verslag over de handhaving van de leerplichtwet vast te stellen (art. 25 van de Leerplichtwet). Het Bureau Leerlingzaken van de gemeente Hengelo werkt voor de uitvoering van de Leerplicht ook voor de gemeente Borne. Daarnaast zijn ook de regionale gegevens van de subregio Hengelo (gemeenten Hengelo, Borne en Hof van Twente) opgenomen betreffende de uitvoering van de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Het is een verslag over het schooljaar 2014-2015.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Inleiding

De doelstelling van de Leerplichtwet is om ieder kind in Nederland de garantie te geven op het recht op onderwijs, opdat iedere jongere goed wordt voorbereid op het functioneren in de samenleving. Het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet is opgedragen aan het college van B en W. Het college mandateert deze taak aan de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar, die belast is met het toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969, heeft tot taak hulp te verlenen aan jongeren, ouders/verzorgers en scholen indien de jongere door (dreigend) schoolverzuim in zijn ontwikkeling wordt belemmerd en wanneer er sprake is van problematisch gedrag.

Verzuimen op school, spijbelen of regelmatig ziek of te laat zijn, vormen vaak een eerste indicatie dat jongeren dreigen uit te vallen op school. Veel jongeren zonder een diploma zijn ooit begonnen als spijbelaar. Het voorkomen en bestrijden van verzuim is daarom een belangrijke taak van Bureau Leerlingzaken. Het werk wordt gedaan in samenwerking met de scholen, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en andere instanties.

Schoolverzuim leerplicht

Verzuim gedaald

Het absolute verzuim (een leerplichtige jongere staat niet ingeschreven bij een instelling) is ten opzichte van vorig schooljaar gedaald. Bij het merendeel van de absoluut verzuimers blijkt na contact dat het om administratief verzuim gaat (bijv. door verhuizing). Ook het signaal verzuim is afgenomen ten opzichte van vorig jaar.

Het percentage verzuim ten opzichte van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen is schooljaar 2014-2015 2,0%. Vorig schooljaar was dit 2,2%. In Borne is het verzuim echter licht gestegen, verzuimpercentage is 0,8% (was 0,7%).

Hengelo in relatie met andere gemeenten

Hengelo doet het daarbij relatief goed ten opzichte van de omliggende gemeenten. Zowel in Enschede als in Oldenzaal is er een stijging van het signaalverzuim. De scholen meldden de afgelopen jaren beter. De inspectie controleert en is zeer alert op de verzuimadministratie van de scholen. Daarnaast zit Bureau Leerlingzaken dicht bij de scholen doordat ze preventief werken met het verzuimspreekuur en deelnemer zijn in het ZAT overleg van de scholen. Hierdoor worden leerlingen op het voortgezet onderwijs en ROC eerder gemeld.

Zoals elk jaar is het aantal meldingen uit het voortgezet onderwijs aanmerkelijk groter dan het aantal meldingen uit het primair onderwijs. Dit schooljaar zijn ook de meldingen uit het mbo behoorlijk toegenomen.

Thuiszitters

Het afgelopen schooljaar is er in een regionale werkgroep gewerkt aan onder meer een eenduidige definitie van thuiszitters. Ook is er een regionale analyse gemaakt van de thuiszitters. In Hengelo en Borne waren het afgelopen schooljaar 25 thuiszitters. Aan het einde van het schooljaar waren er 13 leerlingen weer terug naar school. Slechts van 1 leerling is het schoolbezoek niet hersteld. De overige leerlingen waren verhuisd, kregen een vrijstelling, werden op een traject geplaatst of bij het RMC gemeld.

Processen verbaal

Het aantal opgemaakte processen-verbaal en Halt straffen is nagenoeg gelijk aan afgelopen jaar. Daarmee blijft het aantal op het niveau van de afgelopen jaren. Drie jaar geleden zijn nieuwe afspraken gemaakt over de strafrechtelijke aanpak schoolverzuim. De criteria om een Halt straf in te zetten zijn hierdoor duidelijker geworden. Twee jaar geleden was het eerste jaar dat met deze aanpak werd gewerkt. Vorig jaar zijn er meerdere voorlichtingsbijeenkomsten geweest over de inzet van de strafrechtelijke maatregelen. Het is nu duidelijker wanneer welke aanpak ingezet kan worden.

Zorg

In de zorgadviesteams (ZAT's) zijn door de scholen iets meer leerlingen dan vorig jaar gemeld. In totaal 101 leerlingen (vorig jaar 98). Deze leerlingen hebben van verschillende partijen hulp en ondersteuning gekregen.

Schooluitval RMC

Daling vsv-ers

Het aantal nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters is dit schooljaar 2014-2015 licht gedaald ten opzichte van vorig schooljaar.

Van de 170 nieuw gemelde vsv-ers in 2014-2015 zijn er in hetzelfde schooljaar 156 herplaatst.¹ Dat betekent dat de jongere door een actie van de trajectbegeleider weer naar school of aan het werk is gegaan, hulpverlening heeft gekregen, naar het werkplein is verwezen etc. Het totale aantal herplaatsingen bedroeg dit jaar 414. Hierbij zijn ook de vsv-ers die in eerdere schooljaren zijn uitgevallen. Het merendeel van de herplaatsingen is naar een baan (193), op de tweede plaats volgt school (84).

De RMC regio Twente had het vorig schooljaar 2013-2014 een percentage voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) van 1,5%. Landelijk was dit percentage 1,9%.

Hengelo in relatie met andere gemeenten

Ook voor Hengelo gold een percentage van 1,9%. Borne had een percentage van 1,2% en Hof van Twente van 1,0%. Enschede en Almelo hadden respectievelijk 2,4% en 1,8%.

Convenant RMC Regio Twente

In 2012 is er een nieuw convenant afgesloten tussen RMC Regio Twente, de onderwijsinstellingen en het Ministerie van OCW. In dit convenant is afgesproken dat landelijk het aantal voortijdig schoolverlaters met 25.000 gedaald moet zijn in 2016. Hiertoe worden allerlei maatregelen ingezet. We zijn op de goede weg. In 2017 moet er een nieuw convenant worden afgesloten. Het nieuwe convenant is gekoppeld aan de totstandkoming van een regionaal plan voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten en het creëren van een regionaal vangnet voor kwetsbare jongeren. Het regionaal plan bevat geen nieuw beleid, maar verbindt het bestaande beleid van alle afzonderlijke partijen binnen het sociaal domein aan elkaar, zodat een sluitend regionaal vangnet ontstaat.

Wetsvoorstel minister uitbreiding registratie en monitoring

Daarnaast bereidt de minister van OCW een wetsvoorstel voor om per 1 januari 2017 de taak van de RMC-functie in de regio's te verbreden. Naast de huidige taken moet het RMC zich in de toekomst richten op de registratie en monitoring van schoolverlaters uit het Praktijkonderwijs en Voortgezet speciaal onderwijs vanaf 16 jaar. Deze jongeren moeten tot hun 23e jaar in beeld blijven bij het RMC. Met deze uitbreiding heeft het RMC alle niet-kwalificatieplichtige jongeren en jongeren zonder startkwalificatie tussen de 18 en 23 jaar in beeld en wordt voorkomen dat ze tussen wal en schip vallen.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Aan de raad wordt voorgesteld het RMC/Leerplichtverslag schooljaar 2014-2015 vast te stellen.

FINANCIËLE ASPECTEN

Nvt

BIJLAGE(N)

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

GEMEENTE BORNE

RMC/Leerplichtverslag

Schooljaar 2014-2015

Een verslag van de activiteiten van Bureau Leerlingzaken

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusies	3
1 Inleiding	5
2 Leerplicht/RMC kaders	6
3 Ontwikkelingen	7
4 Schoolverzuim Leerplicht	9
5 Voortijdig schoolverlaters RMC	15

Samenvatting en conclusies

Schoolverzuim leerplicht

Het absolute verzuim (een leerplichtige jongere staat niet ingeschreven bij een instelling) is ten opzichte van vorig schooljaar gedaald. Bij het merendeel van de absoluut verzuimers blijkt na contact dat het om administratief verzuim gaat (bijv. door verhuizing). Ook het signaal verzuim is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Het percentage verzuim ten opzichte van het aantal leer- en kwalificatieplichtigen is schooljaar 2014-2015 2,0%. Vorig schooljaar was dit 2,2%. In Borne is het verzuim daarentegen licht gestegen, verzuimpercentage is 0,8% (was 0,7%).

Hengelo doet het daarbij relatief goed ten opzichte van de omliggende gemeenten. Zowel in Enschede als in Oldenzaal is er een stijging van het verzuim. De scholen meldden de afgelopen jaren beter. De inspectie controleert en is zeer alert op de verzuimadministratie van de scholen.

Daarnaast zit Bureau Leerlingzaken dicht op de scholen doordat ze preventief werken met het verzuimspreekuur en deelnemer zijn in het ZAT overleg van de scholen. Hierdoor worden leerlingen op het voortgezet onderwijs en ROC eerder gemeld.

Zoals elk jaar is het aantal meldingen uit het voortgezet onderwijs aanmerkelijk groter dan het aantal meldingen uit het primair onderwijs. Dit schooljaar zijn ook de meldingen uit het mbo behoorlijk toegenomen.

Het afgelopen schooljaar is er in een regionale werkgroep gewerkt aan onder meer een éénduidige definitie van thuiszitters. Ook is er een regionale analyse gemaakt van de thuiszitters. In Hengelo en Borne waren het afgelopen schooljaar 25 thuiszitters. Aan het einde van het schooljaar waren er 13 leerlingen weer terug naar school. Slechts van 1 leerling is het schoolbezoek niet hersteld. De overige leerlingen waren verhuisd, kregen een vrijstelling, werden op een traject geplaatst of bij het RMC gemeld.

Het aantal opgemaakte processen-verbaal en Halt straffen is nagenoeg gelijk aan afgelopen jaar. Daarmee blijft het aantal op het niveau van de afgelopen jaren. Drie jaar geleden zijn nieuwe afspraken gemaakt over de strafrechtelijke aanpak schoolverzuim. De criteria om een Halt straf in te zetten zijn hierdoor duidelijker geworden. Twee jaar geleden was het eerste jaar dat met deze aanpak werd gewerkt. Vorig jaar zijn er meerdere voorlichtingsbijeenkomsten geweest over de inzet van de strafrechtelijke maatregelen. Het is nu duidelijker wanneer welke aanpak ingezet kan worden.

In de zorgadviesteams (ZAT's) zijn door de scholen iets meer leerlingen dan vorig jaar gemeld. In totaal 101 leerlingen (vorig jaar 98). Deze leerlingen hebben van verschillende partijen hulp en ondersteuning gekregen.

Schooluitval RMC

Het aantal nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters is **dit schooljaar 2014-2015** licht gedaald ten opzichte van vorig schooljaar.

Van de 170 nieuw gemelde vsv-ers in **2014-2015** zijn er in hetzelfde schooljaar 156 herplaatst.¹ Dat betekent dat de jongere door een actie van de trajectbegeleider weer naar school of aan het werk is gegaan, hulpverlening heeft gekregen, naar het werkplein is verwezen etc. Het totale aantal herplaatsingen bedroeg dit jaar 414. Hierbij zijn ook de vsv-ers die in eerdere schooljaren zijn uitgevallen. Het merendeel van de herplaatsingen is naar een baan (193), op de tweede plaats volgt school (84).

De RMC regio Twente had **het vorig schooljaar 2013-2014** een percentage voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) van 1,5%. Landelijk was dit percentage 1,9%.² Hengelo doet het relatief goed ten opzichte van de Netwerkstadsteden met een percentage van 1,9% (t.o.v. aantal deelnemers). Borne had een percentage van 1,2% en Hof van Twente van 1,0%. Enschede en Almelo hadden respectievelijk 2,4% en 1,8%.

In 2012 is er een nieuw convenant afgesloten tussen RMC Regio Twente, de onderwijsinstellingen en het Ministerie van OCW. In dit convenant is afgesproken dat landelijk het aantal voortijdig schoolverlaters met 25.000 gedaald moet zijn in 2016. Hiertoe worden allerlei maatregelen ingezet. We zijn op de goede weg. In 2017 moet er een nieuw convenant worden afgesloten. Het nieuwe convenant is gekoppeld aan de totstandkoming van een regionaal plan voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten en het creëren van een regionaal vangnet voor kwetsbare jongeren. Het regionaal plan bevat geen nieuw beleid, maar verbindt het bestaande beleid van alle afzonderlijke partijen binnen het sociaal domein aan elkaar, zodat een sluitend regionaal vangnet ontstaat.

Daarnaast bereidt de minister van OCW een wetsvoorstel voor om per 1 januari 2017 de taak van de RMC-functie in de regio's te verbreden. Naast de huidige taken moet het RMC zich in de toekomst richten op de registratie en monitoring van schoolverlaters uit het Praktijkonderwijs en Voortgezet speciaal onderwijs vanaf 16 jaar. Deze jongeren moeten tot hun 23^e jaar in beeld blijven bij het RMC. Met deze uitbreiding heeft het RMC alle niet-kwalificatieplichtige jongeren en jongeren zonder startkwalificatie tussen de 18 en 23 jaar in beeld en wordt voorkomen dat ze tussen wal en schip vallen.

¹ Cijfers komen uit de eigen registratie van Bureau Leerlingzaken. Deze kunnen afwijken van de voorlopige DUO cijfers. DUO verzamelt en bewerkt de gegevens van alle gemeenten op dezelfde manier, waardoor verschillen tussen eigen cijfers en DUO cijfers kunnen ontstaan. De definitieve DUO cijfers zijn pas najaar 2016 bekend.

² Definitieve cijfers, RMC Regio Twente convenantjaar 2013-2014, DUO, november 2015

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag Leerplicht/RMC over het schooljaar 2014-2015 van de gemeenten Hengelo en Borne. Hierin zijn de leerplichtgegevens van de gemeenten Hengelo en Borne opgenomen.

Sinds het schooljaar 2008-2009 verzorgt Bureau Leerlingzaken van de gemeente Hengelo ook de handhaving van de Leerplichtwet voor de gemeente Borne.

Voor de gemeenten Hengelo, Borne en Hof van Twente wordt de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voortijdig schoolverlaten uitgevoerd. Dit wordt ook wel de subregio Hengelo genoemd, als onderdeel van RMC regio Twente. De gemeente Enschede is hiervoor de contactgemeente naar het Rijk. Twente is één van de 39 regio's in Nederland die zijn aangewezen voor de uitvoering van de RMC functie. Twente is ingedeeld in vier subregio's met vier trekkende gemeenten. De RMC gegevens van de subregio Hengelo zijn ook opgenomen in dit verslag.

RMC Regio Twente met subregio's

Het is een verslag van de uitvoerende werkzaamheden van de Leerplicht en de RMC functie voor de groep jongeren van 5 tot 23 jaar. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijke verplichting uit de Leerplichtwet die stelt dat de burgemeester en wethouders jaarlijks verslag uitbrengen aan de raad over het gevoerde leerplichtbeleid van het afgelopen schooljaar.

Verzuimen op school, spijbelen of regelmatig ziek of te laat zijn, vormen vaak een eerste indicatie dat jongeren dreigen uit te vallen op school. Veel jongeren zonder een diploma zijn ooit begonnen als spijbelaar. Het voorkomen en bestrijden van verzuim is daarom een belangrijke taak van Bureau Leerlingzaken. Het werk wordt gedaan in samenwerking met de scholen, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming en andere instanties. De bedoeling van dit verslag is de gemeenteraad te informeren over het in het schooljaar 2014-2015 gevoerde leerplichtbeleid.

2 Leerplicht/RMC kaders

De Leerplichtwet 1969

De Leerplichtwet is erop gericht te waarborgen dat alle jongeren aan onderwijs kunnen en zullen deelnemen (behalve de in de wet zelf genoemde uitzonderingen/vrijstellingen).

Hiervoor hebben alle betrokken partijen een aantal verplichtingen.

Ouders zijn:

verplicht om hun leerplichtige kind in te schrijven als leerling op een school en verplicht om hun leerplichtige kind de school geregeld te laten bezoeken.

Jongeren vanaf 12 jaar tot en met 16 jaar zijn:

verplicht de school waar zij staan ingeschreven regelmatig te bezoeken.

De school is:

verplicht binnen 7 dagen een melding te doen aan DUO/BRON van in- en uitschrijving van leerlingen; verplicht een melding te doen aan de leerplichtambtenaar wanneer een jongere zonder gegronde reden afwezig is (dit moet bij ongeoorloofd schoolverzuim en dat is 16 uur in 4 aaneengesloten schoolweken).

De leerplichtambtenaar:

stelt een onderzoek in na de melding van verzuim en neemt maatregelen tegen de overtreding; controleert of de leerplichtigen staan ingeschreven op een school/instelling; verleent wel of geen verlof voor meer dan 10 schooldagen vanwege gewichtige omstandigheden.

Wanneer geldt de kwalificatieplicht?

De kwalificatieplicht geldt voor jongeren zonder startkwalificatie vanaf het schooljaar waarin de jongere 16 wordt tot de 18e verjaardag. Dit betekent dat de jongere volledig dagonderwijs volgt of een combinatie van werken en leren. Regels voor verlof, verzuim en vrijstellingen zijn gelijk aan die van de volledige leerplicht.

Wat is een startkwalificatie?

Een startkwalificatie is een Havo of VWO diploma of een diploma op minimaal MBO 2 niveau.

RMC

RMC is erop gericht zo veel mogelijk voortijdig schoolverlaters te begeleiden naar een startkwalificatie. Er bestaat geen rmc-wet. Om de problematiek van de voortijdig schoolverlaters wettelijk te regelen, is in 2001 een aantal wetswijzigingen doorgevoerd.

De wetswijzigingen houden in dat een school of instelling verplicht is, om ook niet meer leerplichtige deelnemers, die de leeftijd van 23 jaar nog niet hebben bereikt, bij de woongemeente van die deelnemer te melden. Een melding moet gebeuren als een leerling zonder startkwalificatie, een maand de school niet meer bezoekt of wanneer de leerling wordt uitgeschreven of verwijderd.

3 Ontwikkelingen

Ontwikkelingen afgelopen schooljaar

Ontwikkeling regionale pilot verzuim 18+

Het landelijk project “Verzuim 18+” van Ingrado is het afgelopen jaar in opdracht van het ministerie van OCW uitgevoerd. Het doel hiervan was om een beweging in gang te zetten om het verzuim bij 18+ te verminderen en te onderzoeken welke rol preventieve maatregelen hierin zouden kunnen hebben. Moet 18+ verzuim niet net zo worden aangepakt als 18- verzuim? In de regio Twente is onderzocht op welke manier wij hieraan vorm kunnen geven. Dit heeft geresulteerd in de opzet van een pilot project verzuim 18+ die in 2016 wordt uitgevoerd binnen een aantal opleidingen van het ROC van Twente.

Thuiszitters

In een regionale werkgroep is samen met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en de betrokken gemeenten, waaronder Hengelo, ingezet op concrete afspraken over definiëring, werkproces en monitoring van thuiszitters. Er zijn afspraken gemaakt over een eenduidige registratie van thuiszitters in de regio. Ook is er een gezamenlijke analyse gemaakt van de thuiszitters in schooljaar 2014-2015 met als doel:

- het delen van signalen/succesfactoren;
- het komen tot concrete doelstellingen/afspraken t.a.v. thuiszitters; en
- het komen tot een helder werkproces m.b.t. monitoring thuiszitters gemeenten/onderwijs

Nieuwe ontwikkelingen 2016

Verzuim 18+

In de regio Twente wordt in 2016 een pilot verzuim 18+ uitgevoerd binnen een aantal opleidingen van het ROC in Hengelo, Almelo en Enschede. Deze pilot wordt gefinancierd uit de regionale middelen van het VSV convenant. Eind 2016 wordt de pilot geëvalueerd.

Uitbreiding taken RMC

De minister van OCW bereidt een wetsvoorstel voor om per 1 januari 2017 de taak van de RMC-functie in de regio's te verbreden. Naast de huidige taken moet het RMC zich in de toekomst richten op de registratie en monitoring van schoolverlaters uit het Praktijkonderwijs en Voortgezet speciaal onderwijs vanaf 16 jaar. Deze jongeren moeten tot hun 23^e jaar in beeld blijven bij het RMC. Met deze uitbreiding heeft het RMC alle niet-kwalificatieplichtige jongeren en jongeren zonder startkwalificatie tussen de 18 en 23 jaar in beeld en wordt voorkomen dat ze tussen wal en schip vallen.

Nieuw VSV convenant

Het oude VSV convenant loopt in 2017 af. In het convenant zijn afspraken gemaakt tussen de RMC regio, onderwijsinstellingen en het ministerie van OCW hoe de convenants middelen ingezet gaan worden op diverse projecten om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. In 2016 moet in de regio Twente een nieuw convenant opgesteld worden. Deze wordt in het najaar voorgelegd aan het ministerie van OCW. Het nieuwe convenant is gekoppeld aan de totstandkoming van een regionaal

plan voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten en het creëren van een regionaal vangnet voor kwetsbare jongeren. Het regionaal plan bevat geen nieuw beleid, maar verbindt het bestaande beleid van alle afzonderlijke partijen binnen het sociaal domein aan elkaar, zodat een sluitend regionaal vangnet ontstaat.

4 Schoolverzuim Leerplicht

Schoolverzuim

Schoolverzuim wordt als volgt ingedeeld:

Absoluut schoolverzuim

Een leerplichtige jongere staat niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling. Er wordt dan naar de ouder(s)/verzorger(s) een brief gestuurd met het verzoek door te geven welke school/instelling hun zoon/dochter bezoekt. Zonodig wordt een rappèlbrief verzonden. Indien dan nog niet gereageerd wordt, volgt een uitnodiging voor een gesprek met de leerplichtambtenaar of gaat de leerplichtambtenaar op huisbezoek.

Relatief schoolverzuim

Relatief schoolverzuim kan worden onderverdeeld in signaal verzuim en luxe verzuim.

Signaal verzuim

Een leerplichtige jongere staat wel ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling, maar deze wordt zonder geldige reden gedurende een lange of korte periode niet bezocht. Vaak liggen problemen in de gezinssituatie en/of in het contact met leraar/school hieraan ten grondslag. Bijna in alle gevallen van melding van relatief schoolverzuim hebben gesprekken plaats gehad met ouders/verzorgers en/of de leerlingen zelf. Tenzij dat de melder aangeeft dat actie door leerplicht niet gewenst is. In dat geval neemt leerplicht contact op met de melder.

Onder het signaalverzuim vallen ook de thuiszitters. Een thuiszitter is binnen de regio Twente als volgt gedefinieerd:

“ Een thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht resp. vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs”.

Luxe verzuim

Jongeren gaan niet naar school vanwege bijvoorbeeld een vakantie/uitstapje met het gezin. Met alle directeurs van het primair onderwijs en voortgezet onderwijs is de afspraak gemaakt dat tegen ouders, die hun kind(eren) zonder toestemming van de directeur van de school hebben thuisgehouden, proces-verbaal wordt opgemaakt.

Statistische gegevens leerplicht Hengelo en Borne

Het aantal leerplichtige leerlingen in de gemeente Hengelo valt als relatief stabiel te kenschetsen. De afgelopen jaren is een kleine daling te zien. Het aantal leer- en kwalificatieplichtigen schommelt in Hengelo rond de 12.800. In Borne is sinds dit jaar ook een lichte daling te zien. Het aantal leer- en kwalificatieplichtigen schommelt hier rond de 3.600. Sinds 1 augustus 2007 zijn leerlingen tot hun

18de verjaardag leer-/kwalificatieplichtig. In onderstaande tabel staan het aantal leer- en kwalificatieplichtigen van de gemeenten Hengelo en Borne.

1. Aantal leer- en kwalificatieplichtigen Hengelo en Borne

	Hengelo		Borne	
	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2014	1-1-2015
Leer- en kwalificatieplichtigen	12.831	12.786	3.643	3.574

Verzuim

In tabel 2 en 3 staan het aantal meldingen naar soort verzuim en soort school. Onder het signaalverzuim vallen ook de thuiszitters. In de tabellen 4, 5 en 6 wordt voor het afgelopen schooljaar achtereenvolgens het aantal thuiszitters naar schoolsoort, naar oorzaak van het thuiszitten en naar resultaat aan het einde van het schooljaar aangegeven.

2. Het aantal meldingen verzuim van 2013-2015

Verzuim naar soort	Hengelo		Borne	
	2013/2014	2014/2015	2013/2014	2014/2015
Absoluut verzuim	24	11	1	0
Signaal verzuim	242	239	23	29
Luxe verzuim	12	10	1	1
Totaal	278	260	25	30
% verzuim t.o.v. leer- en kwalificatieplichtigen	2,2%	2,0%	0,7%	0,8%

3. Verzuim naar soort school

School	Hengelo		Borne	
	2013/2014	2014/2015	2013/2014	2014/2015
Basisonderwijs	30	21	0	2
Speciaal onderwijs	13	5	1	0
Voortgezet onderwijs	147	128	14	15
Voortgezet speciaal onderwijs	28	23	1	2
Middelbaar beroepsonderwijs	60	83	9	11
Totaal	278	260	25	30

4. Thuiszitters naar soort onderwijs

School	Hengelo/Borne 2014/2015
Basisonderwijs	2
(Voortgezet) speciaal onderwijs	7
Voortgezet onderwijs	8
Middelbaar beroepsonderwijs	8
Totaal	25

5. Thuiszitters naar oorzaak verzuim

	Hengelo/Borne 2014/2015
Medische/psychische problematiek	5
Gedragsproblematiek	6
Meervoudige problematiek	14
Schoolproblematiek	0
Overig	0
Totaal	25

6. Resultaten thuiszitters

	Hengelo/Borne 2014/2015
Verzuim gestopt terug naar eigen school	5
Verzuim gestopt naar andere school	8
Plaatsing Traject	1
Verhuisd buiten woongemeente	2
Schoolbezoek niet hersteld	5
Vrijstelling	2
RMC gemeld	2
Totaal	25

Regionaal is afgesproken dat vanuit het primair onderwijs elke maand de thuiszitters worden doorgegeven aan het samenwerkingsverband.

Vrijstellingen

De leerplichtambtenaar kan vrijstelling verlenen aan leerplichtige/kwalificatieplichtige leerlingen, zodat zij ontheven worden van de plicht om onderwijs te volgen. Dit kan een vrijstelling zijn van enkele weken of van een langere periode.

Een vrijstelling kan verleend worden in verband met lichamelijke en psychische problematiek (artikel 5a); of als ouders tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning

- of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben (artikel 5b); of in verband met het volgen van onderwijs buiten Nederland (artikel 5c). Daarnaast kan een vrijstelling gegeven worden van geregeld schoolbezoek omdat de jongere verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken (artikel 11d), in verband met gewichtige omstandigheden (artikel 11g) of wegens het volgen van ander onderwijs (artikel 15).

4. Aantal verleende vrijstellingen

Soorten vrijstellingen	Hengelo		Borne	
	2013/2014	2014/2015	2013/2014	2014/2015
Vrijstelling art. 5a	5	4	1	1
Vrijstelling art. 5b	1	2	0	0
Vrijstelling art. 5c	2	13	3	2
Vrijstelling art. 11d	0	1	1	1
Vrijstelling art. 11g	0	0	0	0
Vrijstelling art. 15	2	3	0	0
Totaal	10	23	5	4

Strafbepalingen en Haltverwijzingen

Wanneer er sprake is van beginnend of niet al te ernstig schoolverzuim worden de jongeren doorgestuurd naar Bureau Halt voor een leer-/werkstraf. Daarmee is Bureau Halt bij uitstek de instantie, die vroegtijdig kan signaleren of er sprake lijkt te zijn van achterliggende, risicovolle problematiek. Bureau Halt stimuleert in dat geval jongeren en ouders om hulp te zoeken en verwijst hen gericht door naar organisaties voor jeugdhulpverlening. Na 16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 aaneengesloten schoolweken, dient de school dit te melden aan de leerplichtambtenaar, conform de Leerplichtwet. Dit in het kader van de lik-op-stukaanpak. Leerplicht kan vervolgens een leerling doorverwijzen naar Halt voor een leer-/werkstraf. Zowel ouders als leerling moeten hiermee instemmen. Indien dit niet gebeurt, wordt proces-verbaal opgemaakt. Ook indien de leerling na oorspronkelijke instemming de Halt-straf niet tot een goed einde brengt, wordt proces-verbaal opgemaakt. De strafrechtelijke aanpak heeft als doel om het verzuim zo snel mogelijk te beëindigen. Hoe langer het verzuim duurt, hoe lastiger het is voor een jeugdige om de lesstof en het gewenste dagritme weer op te pakken.

5. Aantal strafbepalingen en Halt verwijzingen

	Hengelo		Borne	
	2013/2014	2014/2015	2013/2014	2014/2015
Proces-verbaal signaal verzuim	19	20	1	1
Proces-verbaal luxe verzuim	4	2	0	0
Haltstraf	11	9	0	0
Totaal	34	31	1	1

Meldingen in zorgadviesteams

In onderstaande tabel wordt het aantal meldingen in de zorgadviesteams van het voortgezet onderwijs en van het ROC van Twente aangegeven. Het zorgadviesteam is de externe zorgstructuur rond de scholengemeenschap.

6 Meldingen in de zorgadviesteams

	Hengelo/Borne	
	2013/2014	2014/2015
Spindel		9
Twickel	8	17
Grundel	12	9
OSG Bataafs Lyceum	9	20
OSG Montessori	20	11
OSG Gilde	34	29
OSG Genseler	5	1
ROC van Twente	2	5
Overig	8	0
Totaal	98	101

Het aantal meldingen verschilt per school en per locatie in omvang. Dit heeft onder andere te maken met het aantal leerlingen dat onderwijs volgt op de locatie, maar ook met de interne zorgstructuur van de school, die per school verschillend is. Zo heeft het ROC van Twente een loopbaancentrum, waarin het maatschappelijk werk, de psycholoog en de orthopedagoog werkzaam zijn. Het loopbaancentrum heeft een uitgebreid netwerk waarmee samengewerkt wordt.

Aantal contacten met leerlingen en genomen acties

In het afgelopen schooljaar 2014-2015 is over **1302** leerlingen contact opgenomen. Dit is het totaal aantal leerlingen waar Bureau Leerlingzaken actief mee bezig is geweest, zoals naar aanleiding van verzuimmeldingen, leerlingen die in zorgadviesteams zijn gemeld en leerlingen waarover telefonisch contact is geweest. Vervolgens zijn er **3889** acties geregistreerd. Dit betreft leerlingen van Hengelo en Borne.

Conclusies

- Het absolute verzuim is ten opzichte van vorig schooljaar afgenomen.
- Het signaal verzuim is licht afgenomen. In Borne is het verzuim daarentegen licht toegenomen.
- Het aantal keren dat luxe verzuim werd gesignaleerd, is wederom iets afgenomen.
- Het aantal meldingen uit het voortgezet onderwijs is aanmerkelijk groter dan het aantal meldingen uit het primair onderwijs.
- Het aantal meldingen uit het primair en voortgezet onderwijs is gedaald, het aantal meldingen uit het middelbaar beroepsonderwijs is gestegen.
- Er waren het afgelopen schooljaar 25 thuiszitters. Aan het einde van het schooljaar waren er 13 leerlingen weer terug naar school. Slechts van 1 leerling is het schoolbezoek niet hersteld.

De overige leerlingen waren of wel verhuisd, kregen een vrijstelling, werden op een traject geplaatst of bij het RMC gemeld.

- Het aantal opgemaakte processen-verbaal en het aantal Halt straffen is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar.
- In de zorgadviesteams (ZAT's) zijn door de scholen iets meer leerlingen dan vorig jaar gemeld. In totaal 101 leerlingen (vorig jaar 98). Deze leerlingen hebben van verschillende partijen hulp en ondersteuning gekregen.

5 Voortijdig schoolverlaters RMC

Dit jaar zijn er 170 nieuwe voortijdig schoolverlaters gemeld bij het RMC. Dit betreft jongeren uit Hengelo, Borne en Hof van Twente. Van de 170 nieuwe vsv-ers waren er 128 uit Hengelo, 23 uit Hof van Twente en 19 uit Borne.

Het RMC had nog 267 voortijdig schoolverlaters in het bestand, de zogenaamde oude caseload. Dit zijn jongeren tot 23 jaar die in voorafgaande jaren de school hebben verlaten en nog steeds geen startkwalificatie hebben. De totale caseload is 437 voortijdig schoolverlaters, waarvan 331 uit Hengelo, 62 uit Hof van Twente en 44 uit Borne.

1. Aantal voortijdig schoolverlaters nieuwe meldingen en oude caseload per gemeente

	Hengelo		Borne		Hof van Twente		Totaal	
	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15	13/14	14/15
Nieuwe meldingen	146	128	17	19	26	23	189	170
Oude caseload	169	203	25	25	36	39	230	267
Totaal	315	331	42	44	62	62	419	437

Het aantal nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters is ten opzichte van vorig jaar met 19 gedaald. Alleen in Borne zijn de nieuwe meldingen licht gestegen. De totale caseload is met 18 licht gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de oude caseload. Hierin zitten meer jongeren dan het voorgaande jaar.

2. Voortijdig schoolverlaters naar meldende instantie

	2013/2014	2014/2015
School	175	153
Hulpverlening	4	1
Werkplein	0	0
Gemeenten	9	14
Individueel	1	2
Totaal	189	170

Verreweg de meeste schoolverlaters worden via school gemeld.

3. Voortijdig schoolverlaters naar laatste opleiding

	2013/2014	2014/2015
praktijkonderwijs	1	2
VMBO	5	2
HAVO/VWO	6	5
BOL niveau 1	25	16
BOL niveau 2	61	64
BOL niveau 3	32	23
BOL niveau 4	20	31
BBL niveau 1	4	1
BBL niveau 2	17	12
BBL niveau 3	2	3
BBL niveau 4	3	
educatie		4
overig onderwijs	13	7
Totaal	189	170

Ruim 88% van de voortijdig schoolverlaters komt van het MBO.

4. Bestemmingen voortijdig schoolverlaters oud en nieuw

	2013/2014	2014/2015
praktijkonderwijs	1	
VMBO		
HAVO/VWO	1	
BOL niveau 1	5	4
BOL niveau 2	17	31
BOL niveau 3	5	5
BOL niveau 4	9	27
deeltijd-BOL	1	
BBL niveau 1	3	1
BBL niveau 2	2	7
BBL niveau 3	1	1
BBL niveau 4	3	
VAVO		6
educatie		
overig onderwijs, namelijk: LOI en NHA	4	2
Totaal naar onderwijs	52	84
Werk	205	193
Sociale zaken	24	24
UWV	58	54
Justitie	2	2
hulpverlening	27	29
Overige, namelijk: Opstap, re-integratie, 1000 jongeren	23	14
onbekend	7	14
Totaal	398	414

Dit schooljaar zijn 156 van de 170 nieuw gemelde jongeren herplaatst. Daarnaast zijn er van de jongeren die al in eerdere schooljaren zijn gemeld als vsv-er nog 258 jongeren herplaatst. Herplaatsen betekent dat de jongere door een actie van de trajectbegeleider weer naar school of aan het werk is gegaan, bemiddeld is naar de hulpverlening, naar het Werkplein, etc. Tabel 4 geeft een overzicht van de bestemmingen van de jongeren. Het merendeel van de jongeren wordt herplaatst op een baan (193). Daarnaast gaan er een groot aantal terug naar school (84). Herplaatsen betekent echter niet automatisch dat een jongere wordt uitgeschreven uit het vsv-bestand. Alleen jongeren die weer naar school gaan worden uitgeschreven. Een jongere die aan het werk gaat, heeft immers nog geen startkwalificatie of zicht daarop. Deze jongere blijft tot de leeftijd van 23 jaar in het vsv-bestand staan of tot het moment dat hij een startkwalificatie heeft behaald.

Voortijdig schoolverlaters in de regio

Van de regio zijn de definitieve cijfers bekend van het schooljaar 2013-2014. Deze gegevens worden aangeleverd door DUO. Een vergelijking over dit schooljaar kan nog niet gemaakt worden. In de volgende tabel staan de percentages vsv-ers (ten opzichte van het aantal deelnemers) per gemeente aangegeven. Een vergelijking is gemaakt met het startjaar van het convenant met het rijk, het jaar 2005-2006.

5. Percentage voortijdig schoolverlaters in de regio Twente t.o.v. deelnemers³

Jaar	2005-2006	2012-2013	2013-2014
Totaal regio Twente	3,5	2,1	1,5
Hengelo	3,7	1,6	1,9
Borne	2,2	1,6	1,2
Hof van Twente	2,2	0,9	1,0
Wierden	2,7	0,7	0,7
Hellendoorn	2,7	1,3	0,8
Haaksbergen	2,5	0,9	0,9
Rijssen-Holten	2,5	1,3	1,0
Dinkelland	1,8	0,5	0,7
Tubbergen	1,6	0,9	0,8
Enschede	5,2	2,6	2,4
Twenterand	3,1	0,8	1,4
Oldenzaal	3,0	1,4	1,6
Losser	2,6	0,9	1,0
Almelo	4,7	2,8	1,8

Conclusies

- Het aantal nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters is **dit schooljaar 2014-2015** gedaald ten opzichte van vorig schooljaar.
- Van de 170 nieuw gemelde vsv-ers in **2014-2015** zijn er in hetzelfde schooljaar 156 herplaatst. Dat betekent dat de jongere door een actie van de trajectbegeleider weer naar school of aan het werk is gegaan of bemiddeld is naar hulpverlening, naar het Werkplein etc.

³ Definitieve cijfers, RMC Regio Twente convenantjaar 2013-2014, DUO, november 2015

- Het totale aantal herplaatsingen bedroeg dit jaar 414. Hierbij zijn ook de vsv-ers die in eerdere schooljaren zijn uitgevallen.
- Het merendeel van de herplaatsingen is naar een baan (193), op de tweede plaats volgt school (84).
- De RMC regio Twente had **het vorig schooljaar 2013-2014** een percentage voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) van 1,5%. Landelijk was dit 1,9%. Regio Twente doet het daarmee landelijk gezien goed.
- Hengelo doet het relatief goed ten opzichte van de Netwerkstadsteden met een percentage van 1,9% (t.o.v. aantal deelnemers). Daarmee zit het op het landelijk gemiddelde. Borne had een percentage van 1,2% en Hof van Twente van 1,0%. Enschede en Almelo hadden respectievelijk 2,4% en 1,8%. **(DUO cijfers 2013-2014)**